Datum: 18 oktober 2023

Onderwerp: geen ruimte voor nieuwe aanvragen grootverbruikers Utrecht en verdere maatregelen

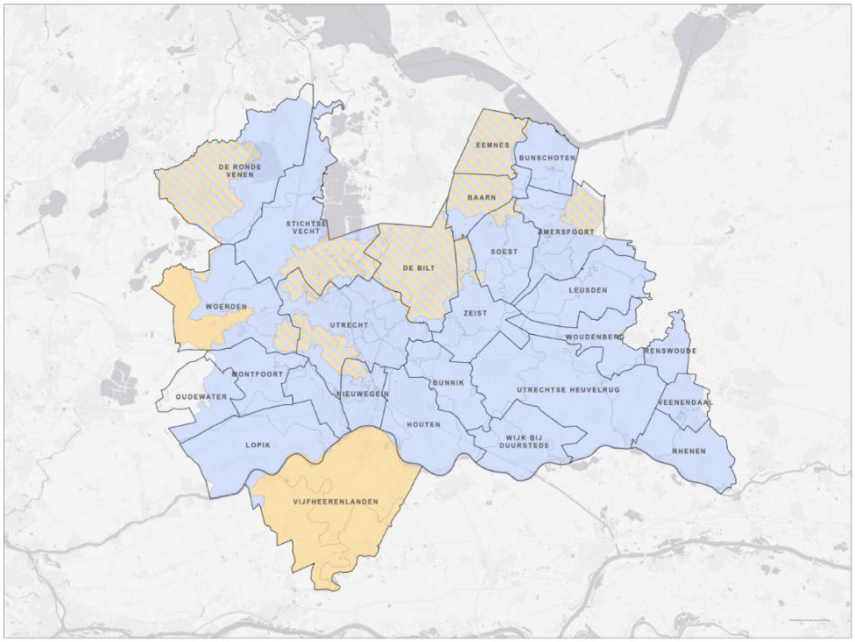
Geachte leden van de Energy Board,

Op 2 juni jl. hebben wij u geïnformeerd over de toenemende bezorgdheid over de netcongestie voor afname van elektriciteit in de provincie Utrecht en de urgentie van meer flexibel vermogen. Er zijn aanvullende maatregelen nodig om het netwerk ook na 2026 betrouwbaar te houden voor iedereen. Met deze brief willen we u informeren over de huidige stand van zaken van de congestie, conclusies vanuit de verschillende onderzoeken die zijn gedaan en verdere maatregelen die nodig zijn.

Bijna gehele provincie Utrecht heeft te maken met netcongestie (afname)
De toename in elektriciteitsverbruik in Utrecht komt voort uit nieuwe aanvragen van grootverbruikers voor warmtepompen, elektrisch vervoer en woningbouw. Naast de aankondiging van congestie op het 150kV landelijke hoogspanningsnetwerk van TenneT, die grote delen van de provincies Utrecht, Flevoland en Utrecht voorziet van elektriciteit, heeft Stedin afgelopen maanden ook aankondigingen gedaan van netcongestie op delen van het regionale middenspanningsnet. Dit gebeurde voor de stations Woerden Honthorst en station Arkel die de gemeente Vijfheerenlanden voorzien van elektriciteit. De enige gemeente in Utrecht die op dit moment geen netcongestie heeft, is de gemeente Oudewater. De structurele netuitbreidingen van TenneT worden naar verwachting gerealiseerd in 2029.

18 oktober opnieuw congestieaankondiging Utrecht
Hoewel de gehele provincie al te maken heeft met netcongestie, doet Stedin vandaag opnieuw een aankondiging van congestie voor afname in zes gebieden van de provincie Utrecht. De versnelde groei van de vraag naar elektriciteit vanuit de kleinverbruikers is hier de oorzaak van. Het gaat om zes regionale stations die delen voeden van de gemeenten Utrecht, Nieuwegein, Amersfoort, De Bilt, de Ronde Venen, Stichtse Vecht, Baarn, Eemnes en Soest (zie arcering op onderstaand kaartje). In deze gebieden is naast een capaciteitstekort op het landelijke net, nu ook een tekort op het regionale net. Dit betekent dat grootverbruikers uit deze gebieden die op de wachtlijst staan, pas transportvermogen kunnen krijgen als er ruimte is op zowel de netten van TenneT als Stedin. De verwachting is dat dit langer duurt dan 2029. Dat is een ingrijpende boodschap die de groei en verduurzaming van ondernemers de komende tijd in de weg kan staan. In de bijlage van deze brief is per deelgebied beschreven welke netuitbreidingen noodzakelijk zijn.

Congestiemaatregelen voor grootverbruikers

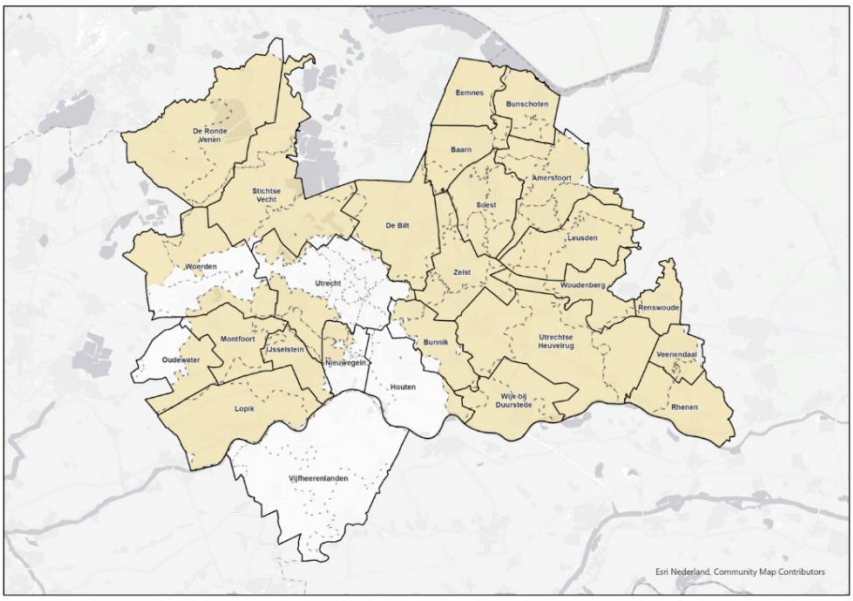

Blauwe gebieden: TenneT
Oranje gebieden: Stedin
Gearceerde gebieden: TenneT en Stedin

Congestieonderzoeken TenneT en Stedin
Na de aankondiging van netcongestie voor het hoogspanningsnet, heeft TenneT met Stedin een congestieonderzoek uitgevoerd onder grootverbruikers (grote bedrijven). Dit om flexibel vermogen uit de markt te vinden dat kan helpen het elektriciteitsnet op piekmomenten te ontlasten en daardoor extra ruimte te creëren. Belangrijkste conclusie is dat er met het huidige aanbod van flexibel vermogen geen ruimte is vrijgekomen voor aanvragen voor vermogen van grootverbruikers die op de wachtlijst staan. De uitkomsten van dit onderzoek zijn te vinden op de website van TenneT.

Ook hebben we een analyse gemaakt van de groei van kleinverbruikers (woningbouw, verduurzaming bestaande bouw en laadinfrastructuur) in de regio. Ook voor de verwachte groei voor kleinverbruikers is niet vanzelfsprekend genoeg ruimte in de nabije toekomst. In verschillende delen van de provincie verwachten we hiervoor knelpunten vanaf 2026. Stedin en TenneT zetten alle mogelijke maatregelen in om extra flexibiliteit te creëren. Zo starten we opnieuw een congestiemanagementonderzoek waarin deelname voor grootverbruikers >1MW niet langer vrijblijvend is. Ook grootverbruikers <1 MW vragen we om waar mogelijk spitsmijden toe te passen. Daarbij gaan we via tenders grootschalig flexibiliteit uitvragen aan de markt, waaronder oplossingen met grootschalige energieopslag.

Waar aanvullende maatregelen nodig zijn om de groei van kleingebruikers te kunnen blijven faciliteren

Webinar voor uitkomsten onderzoek en maatregelen voor gemeenten
Op 25 oktober van 16.00 tot 17.00 uur organiseert de Energy Board een webinar voor alle colleges, raden en Staten in provincie Utrecht om de uitkomsten van de onderzoeken met u te bespreken. Tijdens dit webinar zullen we ook uitgebreid stilstaan bij de maatregelen die vanaf 2026 nodig zijn vanuit zowel de netbeheerders als vanuit de overheden om woningbouw en verduurzaming van bestaande bouw zoveel mogelijk door te kunnen laten gaan. Alleen door intensieve samenwerking en tijdig ingrijpen kunnen we voorkomen dat er geen transportcapaciteit meer is en de leveringszekerheid gewaarborgd blijft vanaf 2026. U kunt u aanmelden voor het webinar via netcongestie@provincie-utrecht.nl. We willen met deze brief benadrukken dat het belangrijk is om hierbij aanwezig te zijn.

Hoogachtend,

Warmold ten Zijthof
Regiodirecteur Stedin

Robert Kuik
Associate Director Energy System Planning TenneT